

10

EEN HUWELIJK IN HET JAAR 2020

CATALOGUS 10

ARTISTIEK BUREAU

De eerste catalogus van het jaar staat in het teken van de toekomstroman: droombeelden en angstvisioenen van Nederlandse en Vlaamse schrijvers of van buitenlandse auteurs in Nederlandse vertaling.

Het is interessant en vaak vermakelijk om door de bril van het heden te kijken naar de toekomst van gisteren. In het jaar 3000 van Theo Huet rookt men nicotinevrije sigaretten en verplaatst men zich met luchttaxi's. In het 1980 van Herman Middendorp pleegt een ingenieur een aanslag met ultrakorte radiogolven. In de utopische roman *Een huwelijk in het jaar 2020* (1923) stelt Maurits Wagenvoort zich de wereld anders voor. Was zijn voorstelling een voorspelling? U kunt het vanaf vandaag ontdekken.

Tenzij anders vermeld komen citaten uit het informatieve boek *Voorbij de toekomst. Toekomstbeelden uit de Nederlandse literatuur 1777-1930* (1988) van Rob van de Schoor. Lezenswaard is ook het artikel 'De toekomst is bijna volgeboekt' van Riemer Reinsma, te vinden op dbnl.nl.

Een gelukkig nieuwjaar en een fantastisch decennium!

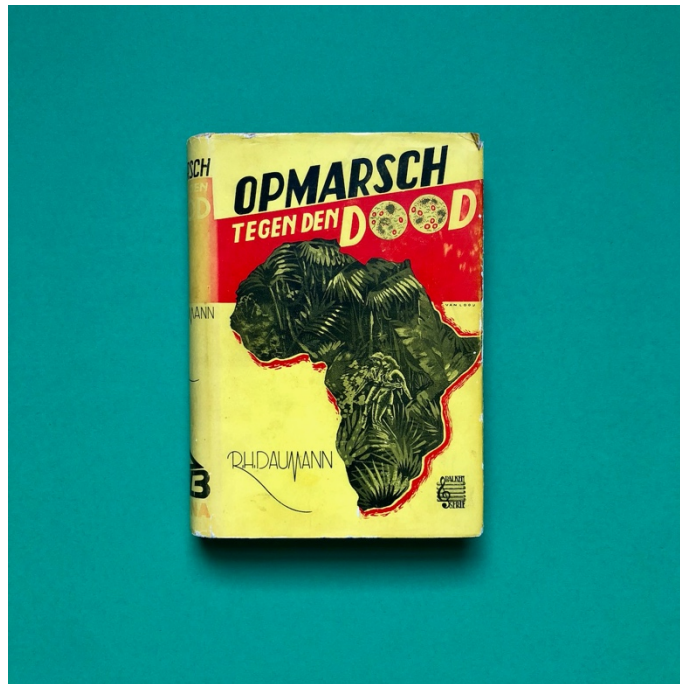
1

Herman P. de Boer *De witte partij. Toekomstroman*. Baarn: Het Wereldvenster, [1956]. 174 x 109 mm. Pocket met omslag. Omslagontwerp Koen van Os. 136 p. Eerste druk. Vensterboek. Enkel kreukje en vlekje in het omslag. € 35

¶ Satirische debuutroman van Herman Pieter de Boer, zich afspelend in de nabije toekomst.

‘Plotseling waren ze er: de monstrueuze grauwe horden, de mysterieuze witte wagens, de gazelle-slanke halfgodinnen in overalls... de magische televisie-toespraken... de strijd om de drie principes was begonnen! De Witte Partij bestond!’ (Flaptekst)

Toen de eerste positieve recensies waren verschenen, voorzag Het Wereldvenster het restant van de eerste druk van een sensationeel omslag, met persstemmen op de voorflap. De pocket is vrij gangbaar, maar dit extra papieren omslag is niet eerder aangetroffen.

2

Rudolf Heinrich Daumann *Opmarsch tegen den dood. Een utopische roman. Nederlandsche bewerking [uit het Duits] van Jef de Leau en G. Klaass.* Utrecht: A.W. Bruna & Zoon, [± 1943]. Karton met stofomslag. Omslagontwerp Rein van Looy. 300 p. Eerste druk. Balkenserie [52]. Omslag iets beschadigd. Scheefgelezen. Stempels op titelpagina. € 30

¶ Spannende roman over de heldhaftige strijd van een arts en een laborante tegen een epidemie in 'de Belgische Congo'.

K-nummer 2347 (omslag). K-nummer 2350 (binnenwerk).

3

Theo Huet *De vrede-mensch in het jaar 3000! Toekomstroman. Met voorwoord van den Heer Jos. van Limbergen.* Antwerpen: "De Techniek", [1933]. 206 x 141 mm. Ingenaaid met omslag. Omslagontwerp 'schenkel'. (2), 164 p. Niet afgesneden. Niet opengesneden. Eerste druk. Enkel scheurtje in het omslag. Opmerkelijk mooi exemplaar. € 140

¶ Vroege sciencefiction uit Vlaanderen. Antwerpen is heringericht met wolkenkrabbers van 32 verdiepingen, mensen roken nicotinevrije sigaretten en verplaatsen zich in door bliksemcylinders aangedreven stratosfeertaxi's.

Theo Huet (1890-1969), ambtenaar van beroep, schreef verschillende feuilletons en romans. Hij wordt beschouwd als de eerste Vlaamse detectiveschrijver.

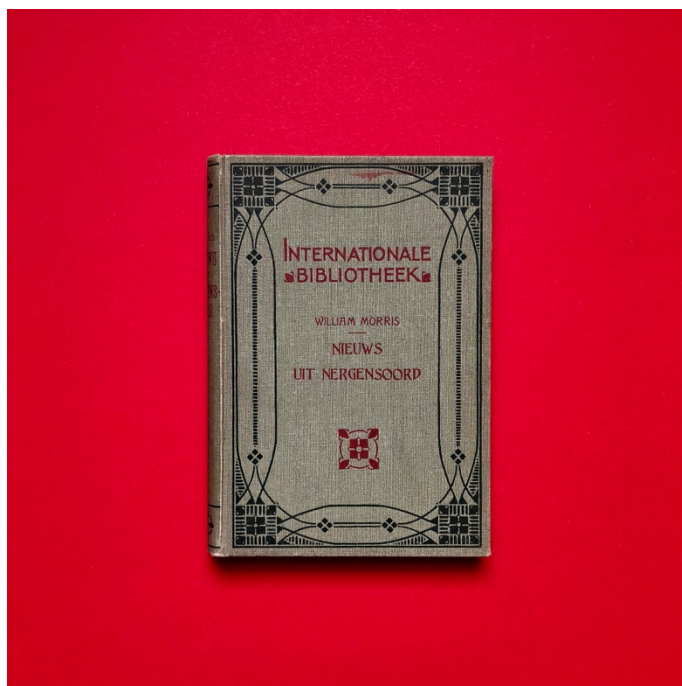
Zeldzaam.

4

Herman Middendorp *Het spel met den dood*. Roman uit het jaar 1980. [Hilversum]: VARA, 1930. 198 x 140 mm. Karton. Bandontwerp Fré Cohen. 124 (= 120) p. Geïllustreerd met tekeningen van E.M. Harmsen van Beek. Eerste druk. Iets scheefgelezen. Fris. € 40

¶ 'In deze spannende socialistische avonturenroman komt een kleine uitweiding voor over de transportmiddelen in 1980; de luchtvaart dient hier een vreedzaam doel.' (*Voorbije toekomst*)

5

William Morris *Nieuws uit Nergensoord of Een tijd van rust. Eenige hoofdstukken uit een utopischen roman. Vertaling [uit het Engels] van F. van der Goes.* Amsterdam: S.L. van Looy, [1897]. 197 x 140 mm. Heellinnen. (4), 232 p. Eerste druk. Internationale Bibliotheek. Inktvlekje op voorplat. Naam en datum op schutblad. Enkel roestvlekje. € 120

¶ Eerste boekuitgave van een vertaling van *News from Nowhere* (1890), de belangrijke utopisch-socialistische roman van William Morris.

Fragmenten van deze vertaling van SDAP-voorman Frank van der Goes waren vanaf juni 1891 in *Recht voor Allen* verschenen, als 'Nieuwstijdingen van uit Nergensland'. Onder de titel 'Berichten uit Nergensland' had Henri Polak in 1893 delen van zijn vertaling gepubliceerd in *De Diamantbewerker*.

Zeer schaars.

William Morris in Nederland I, 1897/2.

6

J.F. Nuijens *De historie van Nieuw-Urk. Kijkjes in den socialistischen heilstaat.* Leiden: G.F. Théonville, [1904]. 190 x 117 mm. Blind karton (origineel omslag meegebonden). Omslagontwerp J.F. Nuijens. (4), 64 p. Eerste druk. Oorspronkelijk omslag iets geschaafd. Naam op Franse titel. Stempel op titelpagina. € 70

¶ Schrikbeeld. Door een aardbeving valt de Zuiderzee droog. Het hierdoor ontstane eiland staat de Nederlandse regering af aan een stel wereldverbeteraars. Onder leiding van socialisten-anarchisten als Nieuwelomenhuis en Lugenholtz veranderen de mensen, 'allen in hetzelfde pak kleeren gestoken van dezelfde stof en snit (als ware het eiland een groot weeshuis... of krankzinnigengesticht)' in machines. Alleen op zondag mogen zij naar uitspanning "Marxlust", voor een glas bier of limonade. Uiteindelijk breekt er op Nieuw-Urk een burgeroorlog uit.

J.F. Nuijens (1866-1945) was tekenleraar. Onder het pseudoniem Korporaal Achilles schreef hij de eerste Nederlandse stripboeken.

7

Ladislauș Palasti en Friedrich Ernyei 1954. *Een toekomst-roman. Geautoriseerde vertaling [uit het Hongaars] van J. Feitsma.* Amsterdam: De Steenuil, [1931]. 207 x 160 mm. Heellinnen. 192 p. Eerste druk. Rug boven- en onderaan beschadigd. Wat los in de band. € 30

¶ Over de gevaren van de voortschrijdende techniek. Aan het eind van de roman weet de luchtvloot van de Wereldbond die van Aeropolis te verslaan.

Grappig detail: op pagina 43 van deze roman voorspelt een oude zigeunerin de toekomst.

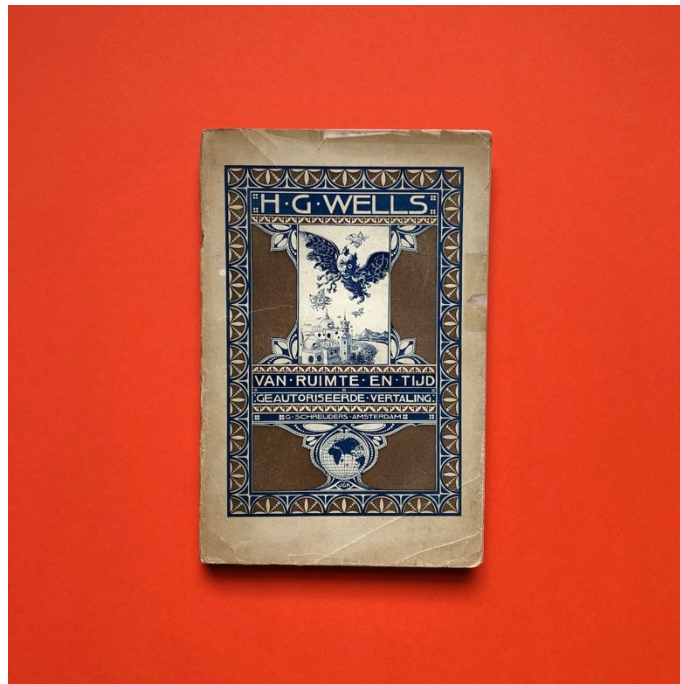
8

Maurits Wagenvoort *Een huwelijk in het jaar 2020. Roman.* Amsterdam: J.M. Meulenhoff, 1923. 173 x 118 mm. Karton. 272 p. Eerste druk. Scheefgelezen. Naam op schutblad. Roestvlekjes. € 50

¶ Interessante toekomstroman, waarin kinderopvang, homoseksualiteit, internet (via 'fotofoons') de normaalste zaken ter wereld zijn.

Schrijver A.H.J. Dautzenberg heeft dit boek onlangs weer op de kaart gezet. In mei brengt Atlas Contact een herdruk uit.

'Maurits Wagenvoort, een homoseksuele schrijver, voorspelt in zijn roman *Een huwelijk in het jaar 2020* (1923) een opheffing van alle taboes rond seksualiteit (en, zoals blijkt uit het fragment in de afdeling 'Het boekenbedrijf', een acceptatie van de tegennatuurlijke liefde). Het naakte lichaam is voorwerp van publieke bewondering geworden. Het is kuisheid en reinheid wat de klok slaat.' (Vorbije toekomst)

9

H.G. Wells *Van ruimte en tijd. Vertaald [uit het Engels] door Mevrouw G. Loman-Uildriks.*

Amsterdam: G. Schreuders, 1906. 218 x 145 mm. Ingehaaid. Omslagontwerp J.G. Kesler. (4), 268 p. Niet opengesneden. Eerste druk. Kwetsbaar omslag hier en daar beschadigd en geplakt. € 70

¶ Vroege Nederlandse vertaling van *Tales of Space and Time* (1899), drie korte verhalen en twee novellen van sciencefictionschrijver H.G. Wells.

Johannes Godefridus Kesler (1873-1938) maakte de fraaie angstaanjagende omslagtekening voor dit boek. In 1916 zou hij samen met onder anderen Theo van Doesburg *De Sphinx* oprichten.

Gonne van Uildriks (1863-1921) vertaalde veel populair werk van Wells, Stevenson en Poe. Een jaar na haar dood verscheen van haar hand de eerste Nederlandse vertaling van een boek van Jane Austen, *Gevoel en verstand* (1922).

COLOFON

Catalogus 10 1 januari 2020

Tekst en beeld Nick ter Wal

Vignet Olivia Ettema

Lettertype Avenir

Adres Hereweg 134, 9722 AA, Groningen

Telefoon 06-41909324

IBAN NL08TRIO0379619288

KVK 73792640

BTW NL002164220B81

Web www.artistiekbureau.com

Mail info@artistiekbureau.com

